

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання основної іноземної мови (німецької)

Освітня програма «Німецька мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика викладання основної іноземної мови (німецької)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Маруневич Божена Михайлівна
Контактний телефон викладача	+380502273287
E-mail викладача	bozhena.marunevych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	четвер 13.50
2. Анотація до курсу	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні основи сучасної методики викладання німецької мови у середніх загальноосвітніх навчальних закладах, технологія навчання мовних аспектів та формування мовленнєвої компетенції в аудіюванні, говорінні, читання та письмі, а також особливості організації та планування навчально-виховного процесу з німецької мови німецької мови у середній школі. Курс представлений десятима темами. В кожній темі є план, навчальні матеріали, практичні завдання та завдання для самостійної роботи.	
3. Мета та цілі курсу	
<u>Мета курсу</u> - сформувати у студентів науково-методичну теоретичну базу, яка розкриває закономірності процесу навчання німецької мови як засобу комунікації, освіти і виховання учнів; ознайомити із сучасними тенденціями у навчанні іноземних мов у країні та за кордоном; сформувати у студентів основні професійно-методичні уміння та навички а також уміння самостійного методичного дослідження. <u>Завдання курсу</u> : • ознайомлення з теоретичними основами сучасної методики навчання іноземних мов; • формування професійно-методичних умінь навчання мовного матеріалу (фонетичного, лексичного, граматичного); • формування професійно-методичних умінь проведення самостійного методичного дослідження; • ознайомлення з питаннями особливостей навчання німецької мови у школі на початковому, середньому та старшому етапах навчання; • ознайомлення з сучасними технологіями у навчанні іноземних мов; • формування професійно-методичних умінь проведення позакласної роботи з німецької мови; • використання одержаних теоретичних знань у практиці навчання німецької мови.	
4. Результати навчання (компетентності)	
4.1 Загальні компетентності • Здатність спілкуватися з професійних питань німецькою мовою. Здатність до організації та керівництва професійним розвитком осіб та груп. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 4.2 Фахові компетентності • Усвідомлення структури філологічної та педагогічної науки, їх теоретичних основ. • Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. • Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії німецької	

мови.

- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу та специфіки діяльності вчителя німецької мови в освітніх закладах.
- Здатність планувати, організовувати та проводити уроки та навчальні курси з німецької мови та літератури, а також оцінювати навчальні досягнення учнів.
- Здатність до організації комунікації в процесі навчання.
- Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- Здатність використовувати в професійній діяльності концептуальні наукові та практичні знання традиційних і новітніх теорій, принципів, напрямків, методів і технологій в галузях педагогіки, психології та методики навчання іноземних мов.
- Здатність організовувати та керувати власним професійним розвитком та інших осіб у сфері вивчення та навчання іноземних мов.

4.3 Результати навчання

- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- Розуміти основні проблеми освіти та шляхи їх розв'язання із застосуванням інноваційних підходів, доцільних методів і технологій.
- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Володіти методикою проведення навчальних занять в освітніх закладах, використовувати різноманітні ефективні форми, прийоми й методи навчання, аналізувати результати засвоєння учнями навчального матеріалу з німецької мови, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.
- Планувати, організовувати та здійснювати освітній процес з урахуванням психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету.
- Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
- Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин Денна / заочна

Лекції		20	6		
практичні		10	4		
самостійна робота		60	80		
Всього		90	90		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
VII	035 Філологія	4	нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцін ки	Термін виконання
Тема 1. Методика викладання іноземних мов як наука та її зв’язок з базовими дисциплінами. Зміст: Визначення поняття «методика». Предмет та базові категорії методики. Зв’язок методики з педагогікою, лінгвістикою, психологією та психолінгвістикою.	Лекція	4, 5	підготувати конспект лекції 2 год.		Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 2. Методи навчання іноземних мов Зміст: Визначення понять «методу», «навчального методу», «методичного прийому». Характеристика граматико-перекладного та прямого (індуктивного) методів навчання. Сучасні методи навчання іноземних мов : аудіолінгвальний, аудіовізуальний та комунікативний методи , їх основні характеристики.	Лекція	4, 5	підготувати конспект лекції 2 год.		Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 3. Навчання лексичного матеріалу (формування лексичної компетенції). Зміст: Мета навчання лексики. Активний, пасивний та потенційний словниковий мінімум. Структура процесу навчання лексики. Способи семантизації нових лексичних одиниць. Введення, первинне закріплення та активізація лексичних одиниць. Вправи для формування лексичної	Лекція	4, 5	підготувати конспект лекції 2 год.		Протягом семестру згідно з розкладом занять

компетенції: некомунікативні та комунікативні.					
Тема 4. Навчання граматичного матеріалу (формування граматичної компетенції) Зміст: Мета навчання граматики. Граматичний мінімум. Роль граматики у вивченні німецької мови. Основні завдання у навчанні граматики. Індуктивний та дедуктивний способи введення та закріплення нових граматичних явищ. Повторення та систематизація граматичних явищ. Вправи для формування граматичної компетенції.	Лекція	4, 5	підготувати конспект лекції 2 год.		Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 5. Формування мовленнєвої компетенції в аудіюванні. Зміст: Аудіювання як вид мовленнєвої діяльності, його роль та функції у процесі спілкування, його компоненти. Мета навчання аудіювання. Вимоги до аудіотекстів на різних етапах навчання. Організація процесу навчання аудіювання, критерії класифікації завдань з аудіювання, їх типологія.	Лекція	1, 2, 4, 5	підготувати конспект лекції 2 год.		Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 6. Формування мовленнєвої компетенції в говорінні (монологічне мовлення). Зміст: Характеристика говоріння як виду мовленнєвої діяльності. Роль та функції говоріння у процесі спілкування. Види говоріння: монолог та діалог, їх суттєві ознаки. Дидактико-методичні етапи навчання монологічного мовлення. Характеристика комунікативної ситуації.	Лекція	1, 2, 4, 5	підготувати конспект лекції 2 год.		Протягом семестру згідно з розкладом занять

Тема 7. Формування мовленнєвої компетенції в говорінні(діалогічне мовлення). Зміст: Суть і характеристика діалогічного мовлення. Дидактико-методичні етапи навчання діалогічного мовлення. Система вправ для навчання діалогічного мовлення.	Лекція	1, 2, 4, 5	підготувати конспект лекції 2 год.		Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 8. Формування мовленнєвої компетенції в читанні. Зміст: Характеристика читання як виду мовленнєвої діяльності. Роль та функції читання у процесі комунікації. Мета навчання читання. Види читання. Основні форми читання як рецептивного виду мовленнєвої діяльності: аналітичне та синтетичне. Форми реалізації синтетичного читання: ознайомлювальне, вибіркоче, вивчаюче. Комплексні завдання та вправи у навчанні читання. Модель роботи з художнім текстом на уроці.	Лекція	4, 5	підготувати конспект лекції 2 год.		Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 9. Формування мовленнєвої компетенції в письмі. Зміст: Письмо як вид мовленнєвої діяльності. Роль та функції письма у процесі комунікації. Мета навчання письма у школі. Рецептивно-репродуктивні та продуктивні форми писемного мовлення. Дидактична модель процесу писемного мовлення. Вправи для формування умінь писемного мовлення.	Лекція	4, 5	підготувати конспект лекції 2 год.		Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 10. Організація та планування роботи на уроці німецької мови. Зміст: Планування навчальної роботи: зміст і форми	Лекція	4	підготувати конспект лекції 1 год. Підготувати план-конспект уроку 1		Протягом семестру згідно з розкладом занять

планування. Етапи планування. Складання річного плану. Тематичне планування уроків. Поурочне планування: аналіз змісту матеріалу, визначення місця уроку у навчальному курсі. Визначення цілей та структури уроку.			год.		
Тема 1 Методика викладання іноземних мов як наука та її зв'язок з базовими дисциплінами 1. Визначення поняття «методика». 2. Предмет та основні категорії методики. 3. Методика та її зв'язки з базовими дисциплінами. 4. Іншомовні дидактичні принципи.	Практичне заняття	4, Текст лекції №1 www.d-learn.pnu.edu.ua	Практичне завдання 2 год., тестові завдання	15	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 2 Формування лексичної компетенції 1. Мета та завдання введення нових лексичних одиниць. 2. Структура процесу засвоєння лексичних одиниць. 3. Способи семантизації. 4. Введення нових лексичних одиниць. 5. Лексичні вправи. Лексичні ігри.	Практичне заняття	1, 2, 4	Практичне завдання 2 год., тестові завдання	20	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 3. Формування граматичної компетенції. 1. Мета та завдання введення граматичних явищ. 2. Індуктивний спосіб введення граматичних явищ. 3. Дедуктивний спосіб введення граматичних явищ. 4. Граматичні вправи 5. Граматичні ігри	Практичне заняття	1, 2, 4	Практичне завдання 2 год., тестові завдання	15	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 4. Формування мовленнєвої компетенції в аудіюванні 1. Функції та роль аудіювання. 2. Визначення поняття та	Практичне заняття	1, 2, 4, 5	Практичне завдання 2 год., тестові завдання	20	Протягом семестру згідно з розкладом занять

компоненти аудіювання. 3. Мовні вимоги до текстів аудіювання. 4. Організація навчального процесу. Фазова типологія 5. Вправи для навчання аудіювання.					
Тема 5. Формування мовленнєвої компетенції в говорінні 1. Функція та роль говоріння. 2. Характерні ознаки монологу та діалогу. 3. Дидактико-методичні етапи говоріння. 4. Розвиток монологічного мовлення. Вправи та завдання. 5. Розвиток діалогічного мовлення. Вправи та завдання.	Практичне заняття	1, 2, 4, 5	Практичне завдання 2 год., тестові завдання	20	Протягом семестру згідно з розкладом занять

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).
Вимоги до письмової роботи	Участь в роботі впродовж семестру/залік - 100 Поточний контроль включає: тестові завдання, виконання практичних завдань, самостійна робота.
Практичні заняття	Модульна контрольна робота оцінюється в чотирибальній шкалі (5,4,3,2) Оцінка трансформується в рейтинговий бал. (максимум-10)
Умови допуску до підсумкового контролю	Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 90 балів. При виставленні допуску до заліку (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкової контрольної роботи.

7. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності, вимогах до відвідування та виконання необхідного мінімуму навчальної роботи.

8. Рекомендована література

Базова література

1. Маруневич Б.М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Hören und Sprechen» (для студ. IV курсу нім. відділення). Івано-Франківськ: Гостинець, 2005. – 40с.

2. Маруневич Б.М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Sprachlernspiele für den Deutschunterricht» (для студ. IV курсу нім. відділення). Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. – 40с.
3. Маруневич Б.М. Урахування міжмовної інтерференції у процесі формування мовної компетенції у студентів мовних вузів // Сучасні дослідження з лінгвістики, літературознавства і міжкультурної компетенції/ відп.ред. Я.Т.Билиця, О.Я.Остапович: Прикарпат. нац.ун-т ім.В.Стефаника. – Івано-Франківськ:ТОВ «Просвіта», 2016.-с.438-442.
4. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник / Кол.авт.під кер.проф. С.Ю.Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 2002.- 328с.
5. Storch, Günther. Deutsch als Fremdsprache. – Eine Didaktik.- München: FinkVerlag, 1999,- 325 S.

Додаткова література

1. Бим И.Л. Теория и практика обучения немецкому языку в средней школе: Учебное пособие для студ.пед.ин-тов по спец.2103 "Иностр.яз." - М.: Просвещение, 1988.-256 с.
2. Іноземні мови // Науково-методичний журнал. - К.: Київ.держ.лінгв.ун-т: в-во "Ленвіт"(щорічні видання).
3. Методика обучения иностр.языкам в средней школе/Гез Н.И., Ляховицкий М.В., Миролюбов А.А.- М.: ВШ, 1982. - 373с.
4. Методика обучения иностр.языкам в средней школе/Г.В.Рогова и др. - М.: Просвещение, 1991.-287с.
5. Настольная книга преподавателя иностр.языков/Маслыко Е.А., Бабинская П.К., Будько А.Ф., - Минск: ВШ, 1992.- 445с.
6. Пассов Е.И. Урок иностр. языка в средней школе. - 2-е изд.- М.: Просвещение, 1988. - 223с.
7. Übungstypologie zum kommunikativen Deutschunterricht / hrsg. von Dr. G. Neuer.- Berlin: Langenscheidt, 1995.- 223 S.

Викладач Маруневич Божена Михайлівна